

Žatecké sucho

Po dva předcházející roky bylo Žatecko postiženo katastrofálním suchem. Roku 1947 byl to zjev všeobecný, a přesto, že právě na Žatecku dosáhl svého extrému, nebyla mu věnována zvláštní pozornost. Loňského roku byl sice na tuto skutečnost vzat zřetel při stanovení výše kontingentu chlebového obilí, ale nebylo podniknuto nic zásadního, co by pomohlo odstranit nejen následky — ale hlavně a především příčiny této klimatické anomality.

Dnes je již, nejen pro starousedlíky, ale i pro nás novousedlíky na Žatecku jasné a zřejmé, že žatecké sucho není zjev náhodný, ale trvalý a že periodicky dosahuje katastrofálních rozměrů. Stačí připomenout letopočty jako 1893, 1904, 1911, 1921, 1934 a 1947.

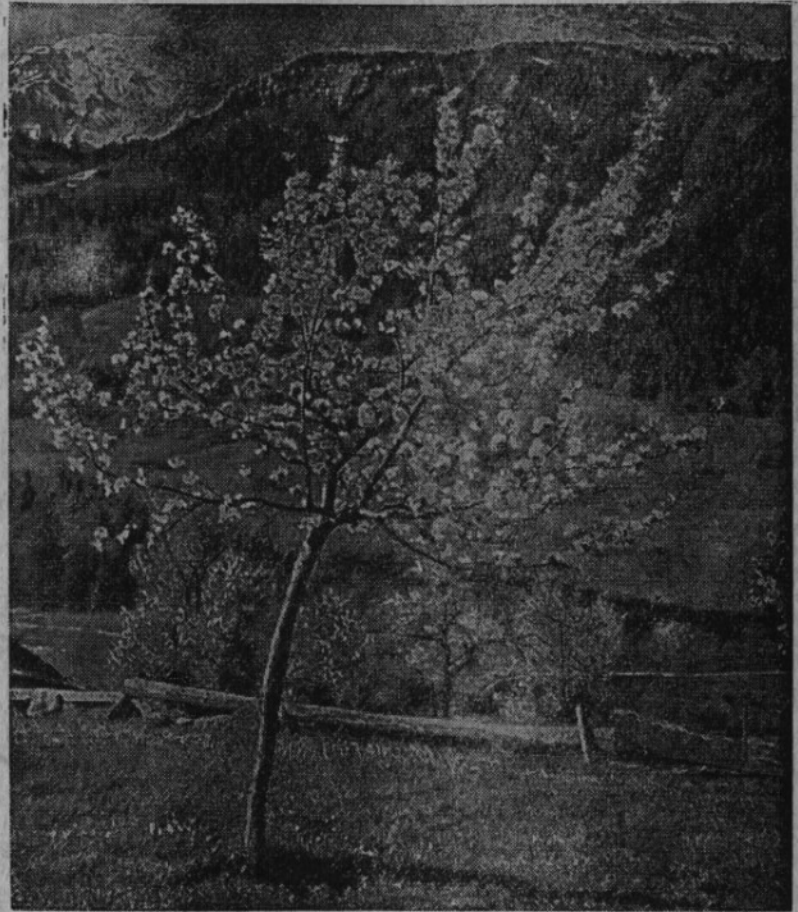
Dnes již nestačí jen konstatovat, že je to důsledek dravé, bezohledné, kapitalistické exploatace přírody. Dnes je nejvyšší čas postavit otázku zavodňování Žatecka na prvé místo mezi řadu dalších zemědělských úkolů, které se stanou bezvýznamnými, nebude-li splněn tento základní předpoklad. Co bude platná obnova chmelnic, nebude-li pro ně dostatek vláhy, a k čemu plánovat zvýšení stavu hovězího dobytka, když poslední voťščky usychají, jak dosáhnout zvýšení hektarových výnosů obilí, když pro sucho nevyklíčí ani to, které bylo na jaře zaseto?

Zalesňování, vysazování větrolamů a zahrad, zakládání rybníků — to vše jsou opatření spíše dlouhodobá. Na Žatecku je třeba přikročit k takovým opatřením, jejichž výsledky by byly patrné ihned, nemá-li dojít k nedozírným ztrátám a škodám. Na Žatecku je letos sucho do veliké hloubky a dosud takřka vůbec nepršelo! Ani normální srážky by však nemohly v žádném případě nahradit obrovský nedostatek vláhy v půdě, a podle všech dosavadních náznaků tyto srážky nebudou nebo přijdou pozdě, kdy se už nic zachránit nedá.

Nejzálostnější na celé situaci je, že na Žatecku jsou předpoklady pro to, aby této suché zkáze bylo s úspěchem čeleno. V Ohři utíkají na jaře miliony kubických metrů vody a v létě potom straší její takřka vyschlé řečiště. V obvodu žateckého okresu není však ani jediného jezu, který by zvedl hladinu Ohře, zpomalil její bystrý tok a umožnil čerpání a odvod vody alespoň pro blízké okolí.

Na Žatecku vanou časté a silné větry. Proč třeba nevyužít jejich síly k čerpání vody pro zavlažování polí a sadů, aby neuschly poslední ovocné stromy?

Je třeba, aby každý jednotlivec byl proniknut pevným přesvědčením o nut-

Naše stromy

Rád mám naše domky,
rád mám českou ves,
střemcha nad ní voní,
kvete u ní bez.

Prší na ni květy
líp a jabloní,
do oken jí z jara
višně zavoní.

Vrba sedla k vodě,
s olší rozpráví,
dlouhý topol v dálce
šumí pozdravy.

A těm, kteří v hrobě
žalu necítí —
kaštan všechny květy
v máji rozsvítí.

nosti zavodňování a zalesňování, je třeba, aby obce v rámci svých možností provedly ihned všechna možná opatření k získání zásoby vláhy, je však nejvyš-

nutné, aby odpovědní okresní činitelé a především ministerstvo zemědělství učinili urychleně vše pro záchranu žatecká. Jar. Chudoba.

Letošní „Týden lesů“ ve znamení hesla:

Kdo šetří dřívím — šetří lesy!

Máme ještě v dobré paměti první Týden lesů, který byl pořádán v roce 1946 pod heslem „Propagace veřejného významu lesů“ a který měl slavnostní a manifestační ráz a byl pořádán pod záštitou československé vlády. Tento týden měl velký úspěch a proto bylo rozhodnuto uspořádat podobný týden každý rok.

V roce 1947 měl už Týden lesů ráz výhradně pracovní. Ráz Týdne v minulém roce byl charakterizován pobídkou, aby k vánocům nebyly odčerpávány vzrostlé stromy, okrašlující přírodu, nýbrž aby si města vysadila na vhodném prostranství pro potřebu vánočního stromu republiky trvalý jehličnatý strom.

Letošní Týden lesů, v němž bude věnována i velká pozornost ovocným stromům, bude pořádán pod heslem: „Kdo šetří dřívím — šetří lesy!“ Naše veřejnost se přesvědčuje na svém těle, že musíme lesům věnovat stále větší a větší pozornost. Ohrožení lesů kůrovcem, mniškou, nedostatek pracovních sil a potřeba lesních brigád a konečně nedostatek dřeva zavinující vážnutí stavebnictví, výroby papíru, jakož i zásobování důlním dřívím atd. To vše upoutalo zájem široké veřejnosti o potřebu lesů. V letošním Týdnu lesů bude tudíž usilováno o to, aby se naše veřejnost ještě více poučila o našem lesním hospodářství, aby pochopila, že musí co nejméně plýtvat dřevem, jehož se musí využívat hospodárně k vyšším potřebám. To je základní úkol při nástupu do pětiletky, jehož splnění bude znamenat citelné zlepšení v zásobování stavebnictví i průmyslu dřevem.

Existence lesa není ovšem odůvodněna jen tím, že je výrobnou dřeva. Jeho význam ochranný pro celou zemědělskou výrobu je ohromný. Jako každoročně bude letos ovšem věnována pozornost zalesňování jako základnímu požadavku pro udržení lesů. Musíme si vzít příklad z gigantické práce našeho velkého spojence, Sovětského svazu, na poli zřizování ochranných lesů.

Týden lesů 1949, který bude mít opět manifestační ráz, bude zahájen 24. IV. 1949 v Praze „Dnem lesů“, na venkově veřejnými projevy, místními oslavami s divadelními představeními, hudbou a p. Tři štafety: od pramenů Vltavy, Odry a Váhu přinesou poselství prezidentu republiky jako symbol vzájemné závislosti „Les a voda“ i jako symbol, že těmito vodami jsme spojeni se všemi našimi přáteli Polsko, Jugoslavie, Bulharsko, SSSR. V Praze bude též uspořádána výstava, jež bude zahájena 17. dubna a která se stane výstavou putovní.

Do Týdne budou zapojeny všechny veřejné složky, příslušná ministerstva, ÚRO, JSČZ a zejména SČM, neboť mládež se v dosavadních Týdnech lesů velmi osvědčila. Celá akce bude též zapojena do Národní soutěže.

Je naprosto nutno, aby každý občan v rámci své činnosti přispěl a zapojil se do letošního Týdne lesů. Každý, kdo přispěje sebeděně ve prospěch lesů, prospěje tím státu a národu! TMZ

Družba československo-bulharská posílením fronty míru

Právě v době, kdy pokroková veřejnost celého světa zvedá svůj varovný hlas proti rušitelům světového míru, došlo k dalšímu utužení našich přátelských a spojeneckých svazků s lidově demokratickou republikou Bulharskou. Čs. vládní delegace v Sofii, kterou vedl předseda československé vlády Antonín Zápotocký, podepsala a vyměnila ratifikační listiny smlouvy o přátelství, spolupráci a o vzájemné pomoci. Tím byla formálně potvrzena spojenecká smlouva uzavřená 28. dubna 1948 v Praze, která již přinesla na poli společného politického postupu jak v oblasti hospodářské spolupráce, tak i v kulturních stycích mezi Bulharskem a Československem mnoho kladných výsledků.

Takový je náš příspěvek k světovému míru a k míru mezi národy, jejichž politický režim se jednou provždy vypořádal s kapitalistickou minulostí a které nastoupily svobodnou cestu k socialismu. Naše spojení s Bulharskem je vyjádřeno v duchu, který na všechny strany potvrzuje naši společnou vůli udržet mír, bránit národní nezávislost a vzájemně si pomáhat při budování opravdové lidové demokracie a socialismu.

Bulharsko a Československo, dva slovanské národy, jimž v čele stojí zasloužilí bojovníci za práva pracujícího lidu, Jiří Dimitrov a Klement Gottwald, byly si vždy vědomy, že po druhé světové válce nastane možnost nové družby mezi slovanskými národy a vůbec mezi národy, které se daly na cestu budování

nové lidové demokracie. Toto naše rozhodnutí, podepřené velkým osvobozovacím dílem Sovětského svazu a jeho slavné armády, bylo vloženo již do prvního vládního programu osvobozené republiky a tak jsme si i vytkli za cíl vybudovat spojenecké svazky s bratrským národem bulharským.

Uplynulý rok trvání naší spojenecké smlouvy a družby ukázal a potvrdil správnost tohoto našeho postupu a poučil nás o tom, že spojenecký, skutečně spojenecký mezi slovanskými národy předpokládá dvě skutečnosti: nejen udržovat a posilovat staré dobré vztahy, nejen se odvolávat na bohatou tradici minulosti, ale hlavně jednat v přítomné době, a to tak, aby konkrétně společný a jednotný postup států a národů na cestě budování socialismu byl v nerozborné jednotě a v pevném přátelství s velkým Sovětským svazem.

Takový je i náš konkrétní příspěvek k míru v době, kdy volání po míru mezi národy se stává základní podmínkou k překonání všech obtíží, s nimiž po druhé světové válce všichni ještě zápasíme. Mír není pro nás heslem, nýbrž zásadou. Uvědomujeme si nebezpečí třetí světové války, která ohrožuje výsledky mírového snažení, hospodářský a kulturní rozvoj mezi národy, a bojujeme proti možnostem nových válek, které by mohly přinést jenom pustošení, miliony mrtvých, mrzáků a sirotků, bídu a hlad na celém světě.

Československý lid na obranu míru

„Všechny naděje válečných štváčů a spekulantů vyvolávat válečnou psychosu, šířit paniku a znepokojení, aby se nemohlo v klidu pracovat a budovat, budou zklamány!“ prohlásil předseda vlády Ant. Zápotocký, když v Národním shromáždění předkládal návrh zákona naší pětiletky. Tím na všechny strany řekl, že se nedáme od své cesty klidu a míru, od své cesty pokojného, ale usilovného budování našeho nového hospodářství nikým a ničím odvrátit.

V souhlase s prohlášením předsedy vlády lavinovitě roste a šíří se československé hnutí pro světový mír.

Na světový mírový kongres do Paříže vysíláme delegaci. Současně s pařížským sjezdem konají se u nás krajské a okresní mírové projevy a v závodech v polední přestávce nebo po skončení směn manifestační projevy s heslem „Zachování a obrana světového míru“.

Jak toto mírové hnutí cele prostupuje naší veřejností a všude nalézá nejjivější ohlas, o tom svědčí řada dalších projevů jak vedoucích duchů našeho národa, politiků, vědců, umělců, tak i z nejjirších vrstev našeho pracujícího lidu. Slovo mír tu zaznívá jako základní motiv všeho konání našeho lidu, jako podmínka jejich života a práce. Burcujeme tak svědomí celého světa, protože víme, že v západních státech žijí miliony lidí, kteří stejně jako my touží po míru, ale nemají příležitost uplatnit svůj hlas. Pro-

to v zemích, kde slovo mír stojí v čele všech zájmů a potřeb pracujících a kde se s mírem nespokulují, nýbrž se mír tvoří pokojnou a klidnou prací, musí se tento hlas ozývat se zdvojnásobeným úsilím, aby přehlušil lstivé úklady a naseptávání kapitalistických štváčů, ať jsou kdekoli.

Takový je náš program a cíl v přítomné době. Celý náš národ jako celek se zapojuje do fronty míru se Sovětským svazem a se všemi lidově demokratickými státy, aby podle svých sil a schopností přispěl k vytvoření harmonického spojení všech národů a mohl jít nasměrovavě za ideály míru a spolupráce celého světa.

Ale to je jen jedna část našeho boje o světový mír. Jsme zároveň připraveni postavit se na odpor proti provokacím, směřujícím vyvolávat novou světovou katastrofu. V tomto zápasě nás pak vede vědomí, že všechny válečné snahy kapitalistických kruhů USA a Anglie se musí minout účinkem, protože vládnout válečnými prostředky, letadly, děly, tanky a kulomety, mohou jen pracující lidé a nikoli ti, kteří chtějí vyvolávat války pro své ziskové a nečisté cíle. Nevěříme také, že by pracující lid západních států se mohl někdy chopit zbraní proti Sovětskému svazu anebo proti lidově demokratickým republikám. Solidarita pracujících z celého světa je i pro nás velkou oporou v boji o mír.

VOLYNSKÝ ZPRAVODAJ

Zprávy svazu

K našemu dotazu o datu a způsobu provedení reemigrace zbylých v SSSR volyňských Čechů a rodin býv. příslušníků čs. zahraniční armády, osídlených t. č. v ČSR, zaslalo nám ministerstvo soc. péče, reemigrační odbor, dopis tohoto znění:

Ministerstvo sociální péče sděluje, že čs. velvyslanectví v Moskvě odevzdalo dne 28. 2. 1949 sovětskému ministerstvu zahraničních věcí seznamy osob, žádajících o reemigraci do ČSR. Tyto seznamy byly pečlivě vypracovány ze všeho dosažitelného materiálu a jsou považovány za definitivní.

Ministerstvo sociální péče má otázku přesídlení rodin býv. zahraničních vojáků stále v patrnosti a lze doufat, že bude i sovětskými místy brzy příznivě vyřízena.

OSLAVY 1. KVĚTNA 1949 V ŽATCI

Volyňské Čechy, býv. přísl. čs. zahr. armády, osídlené na Žatecku, upozorňujeme, že letošních oslav 1. května v Žatci zúčastní se spontánně všechno členstvo Svazu bojovníků za svobodu, okres: jednoty v Žatci, spolu s ostatními složkami Národní fronty.

Sraz všeho členstva naší jednoty v 8 hod. u hotelu Stalingrad, odkud bude v 8.30 hod. společný odchod na stadion Na Floře.

Bratři, kteří mají stejnkroj, dostaví se ve stejnkroji.

Bratři, sestry, dokažte svůj kladný postoj k dnešnímu lidově demokratickému zřízení svou účastí na oslavě 1. května, svátku všeho pracujícího lidu.

Polská voj. vyznamenání

Býv. příslušníky čs. zahraniční armády z SSSR, volyňské Čechy, vyznamenané polskými řády a medailemi, vyzýváme, aby se neobrátili na MNO se žádostmi o zaslání těchto vyznamenání. Upozorňujeme je, že tato vyznamenání se nachází na Svazu Čechů z Volyně v Žatci a že budou slavnostně předána pravděpodobně 8. května t. r. O podrobnostech napíšeme v příštím čísle Věrné stráže.

Autokarová jízda Prahou

Akademická sekce SČZV, odbočka v Praze, pořádá v neděli dne 8. května 1949 o 9. hod. dopoledne autokarovou jízdu Prahou s odborným průvodcem od firmy ČEDOK. Všichni zájemci z řad volyňských Čechů, příslušníci pražské odbočky, mají sraz ve ¼9 hod. 8. 5. 1949 na náměstí Republiky.

O slevu pro studenty jsme zažádali u autokarového oddělení firmy ČEDOK.

Využijte této příležitosti k bližšímu seznámení s pamětihodnostmi naší Prahy, kterou většina z nás zná pouze povrchně, ačkoliv ji po studiih opustí.

Jednorázové výpomoci ze soc. fondu SČZV

Sociální komise Svazu Čechů z Volyně se na své schůzi, konané dne 5. dubna 1949, usnesla poskytnouti jednorázové výpomoci ze sociálního fondu SČZV těmto potřebným reemigrantům z Volyně:

Libuši Rousové, Sedlnice čp. 291, o Nový Jičín 1500 Kčs,

Emilii Stručkové, Studánka čp. 85, o Tachov 1000 Kčs,

Anně Pospíšilové, Lysovice čp. 11, o Výškov 1500 Kčs,

Ludmile Kušnerové, Praha XII, Dykova 20, 2000 Kčs.

Kromě toho byla věnována částka 5000 Kčs na přilepšení přestárlým reemigrantům z Volyně, chovancům Domova pro přestěhovalce v Českém Dubu v Turnově.

Volynští Češi — argentinští emigranti se vrací do vlasti

Dne 20. dubna 1949 přijelo do Žatce asi 30 osob našich krajanů z Argentiny.

Jsou mezi nimi rodiny Marešova, Zajícova, Vladim. Mišáka, Jarosl. Lišky, Břetislava Lišky a Frant. Horáčka. Zatím se zdrželi u příbuzných na Žatecku a Podbořansku. Naši krajané projeví vřocí přání, aby byli urychleně osídleni a aby mohli přispět svou prací k výstavbě republiky. Jsou šťastni, že se konečně vrátí opravdu domů, neboť život v cizině se stává čím dále těžší a někdy je přímo nesnesitelný. Dravý, vykořisťovatelský kapitalistický řád je všude stejný a stejně bezohledný, ať v Argentině, Brazílii, Kanadě nebo Americe. Proto se mezi krajané v cizině šíří živelná touha po návratu do ČSR, kde se budují společnou prací všech pevné základy lepšího řádu blízké budoucnosti — socialismu.

Schůze volyňských Čechů v Málnicích

Novou úpravou hranic připadly obce Břvany, Březno, Lipenec a Málnice na Žatecku sousednímu vnitrozemskému okresu Louny. Okresní činitelé — a zvláště tajemník OAVNF v Lounech — projeví plně pochopení pro potřeby a zájmy vol. Čechů, kteří tvoří většinu v těchto obcích, a nabídli jim prostřednictvím Svazu Čechů z Volyně v Žatci zastoupení u ONV a OAVNF. Svaz Čechů z Volyně svolal proto na sobotu dne 9. dubna 1949 do Málnic schůzi reemigrantů z Volyně, osídlených v těchto nyní vnitrozemských obcích. Schůze se zúčastnili za Svaz Čechů z Volyně br. Alexandr Nágel, ústřední tajemník, a br. Igor Tučák, člen ÚVSČZV, za lidsprávné orgány v Lounech tajemník OAVNF a osvětový důstojník okresního velitelství SNB. Schůze měla velmi

srdečný a bratrský ráz, zvláště když vyšlo najevo, že tajemník OAVNF jest býv. čs. partyzánem a naši krajané ve směr býv. příslušníky čs. zahraniční armády z SSSR. Také svým chováním — srdečným rozhovorem s našimi krajané, svou upřímností, plným pochopením jejich těžkostí a okamžitým sjednáním nápravy a svou věcnou a prostou, nestrojenou řečí — získal si taj. OAVNF v Lounech přichylnost a sympatie našich krajanů.

Po zahájení schůze a uvitání přítomných hostů z Loun a zástupců krajanů z Volyně taj. SČZV Nágel, nabádal tento v dalším svém projevu naše krajané, aby se plně zapojili do všeho dění jak v obcích, tak i v okresních lidsprávných orgánech a aby plně využili dobrodiní našeho lidově demokratického státního zřízení, které jim poskytuje možnost samým rozhodovati o svých záležitostech. Dále se pokusil dialekticky vysvětlit pro mnohé místní lidi nesrozumitelnou pasivitu našich krajanů, která vyplývá z toho, že jsme celými generacemi žili v cizině jako menšina.

Poukázav na velké vlastenectví vol. Čechů, které se vždy projevovalo a projevuje činy, na mnohé případy vzorné spolupráce našich krajanů s ostatními osídlenci v četných pohraničních obcích, na krásné výsledky této spolupráce, na četné vzorné veřejné pracovníky ze řad reemigrantů z Volyně, vyzval naše krajané, aby nestáli stranou veřejného dění v naší vlasti a aby společně se všemi lidmi dobré vůle pracovali na nové a šťastné budoucnosti našeho nového domova.

Zvláště sympaticky byl přijat proslav tajemníka OAVNF, který navazuje na slova br. Nágla, poukázal na nezdravý zjev v Málnicích, kde veškeré veřejné funkce jsou obsazeny příslušníky jedné rodiny a kde reemigranti z Volyně nejsou zastoupeni v žádném z orgánů lidové správy. Bratři tajemník slíbil sjednat okamžitou nápravu a ujistil naše krajané, že budou mít v něm vždy zastávce.

Jak nám sdělili naši krajané, nejsou to planá slova a již několikrát bylo prokázáno, že v tajemníku OAVNF v Lounech získali jsme našeho oddaného přítele, zastávce a rádce.

Po pozdravném a podnětném proslavu osvětového důstojníka okresního velitelství SNB v Lounech bylo přistoupeno k volbě zástupců reemigrantů z Volyně do OAVNF a ONV.

Pro ONV byli navrženi: Josef Vohráčka (Břvany), Jaroslav Novotný (Březno), Josef Helebrant (Lipenec), pro OAVNF v Lounech František Mazura z Málnic.

Následovala družná, v přátelském a srdečném duchu vedená debata, která se protáhla do pozdních nočních hodin a ze které si jak jedna, tak druhá strana odnesly nové, podnětné náhledy a návrhy pro další budovatelskou práci.

A. N.

Od volyňských krajanů z Českého Dubu, z Domova pro přestěhovalce

Radostně jsme byli překvapeni, když v sobotu před velikonočními svátky jsme byli předvoláni do naší kanceláře, kde nám ohlásili, že jsme obdrželi od Svazu Čechů z Volyně sváteční dárek, pět tisíc korun. Toť jsme se potěšili, vždyť z nás Volyňáků 11 nedostává žádný důchod. Tak hned naše ředitelství se sestrou A. Levickou nás podělilo. Je nás teď pouze 18.

Přinášíme vřelé, srdečné díky Svazu Čechů z Volyně v Zatci za jeho laskavost a uznání.

S krajanským pozdravem zůstáváme vděční:

Marie Ivánová, roz. Linhartová, z Krošny, Žitomír,

Růžena Cibulková, Semiduby, Dubno, Anna Malá, Krošna, Žitomír,

Frant. Hajnc, Volkov, Dubno, Ján Kútek, Okolek, Žitomír,

Anna Němcová, Žitomírská, Zdobunov,

Frant. Kadlec, Hrušvice, Rovno, Kateřina Baranovská, Krasilna, Ostrožec,

Božena Novotná, Jezírko, Mizoč, Ondřej Pospíšil, Zdobunov,

Emilie Zizková, Zornišče, Olyka, Michal Vejvoda, Vysoká Česká, Žitomír,

Vladimír Merhaut, Smordva, Dubno, Ludmila Pánková, Rovno,

Emilie Sulcová, Volkov, Dubno, Ján Otmár, Hulče, Zdobunov,

Emilie Otmárová, oz. Kovandová, Hulče, Zdobunov,

Antonie Levická, roz. Nováková, Rovno, SSSR.

Všem účastníkům 2. olympiady

V rámci oslav 1. května se koná 2. olympiada v Zatci. Její pořad je následující: Sobota 30. dubna od 14. a 20. hod. bude probíhat soutěž (vyřazování) a v neděli 1. května v Městském divadle o 13. hod. veřejné vystoupení vítězů, předání cen a diplomů. Těm, kdož se chtějí jít podívat na vystoupení vítězů a jsou mimo okres Zatec, radím, aby si včas objednali vstupenky u SČZV v Zatci písemně, neb pak se může stát, že by se tam nedostali. Účastníkům soutěže (jen ti, kdož soutěží) SČZV hradí cestovné, ubytování a stravování, ovšem potravinové lístky si každý vezme s sebou! Ostatní, kdož přijdou do Zatece, si cestu hradí sami a taktéž se starají o nocleh a pod. Nanejvýše mohou požádat na nástupní stanici ČSD o slevu pro hromadný zájezd. Uvědomte si, že malý pořadatelský aparát SČZV je přetížen, a tak se snažte nám tu práci ulehčit. V. L.

Naše krajan, kteří by se mohli vyjádřit o národní a státní spolehlivosti níže uvedených osob, resp. kteří by nám mohli jmenovat osoby, které je znají, žádáme, aby tak učinili do dne 15. 5. 1949 na adresu Svazu Čechů z Volyně v Zatci:

Vladimír Dragoun, 1909 v Ozeranech, okr. Luck s rodinou,

Česlav Javorský, 1925 v Ivanovce, poslední bytem tamtéž,

Václav Dubec, 1920 v Šestákové, poslední bytem tamtéž,

Konstantin Pečený, 1913 v Zdobunově, poslední bytem tamtéž,

Vladimír Zahradníček, 1922 v Ozeranech, poslední bytem v Romanově u Lucka,

Eugenie Svěchová s rodinou, 1919, František Nosek s rodinou, 1920, poslední bytem v Nivě Zložovské,

Vladimír Poleščuk, 1907 v Lucku, nyní v Německu,

Marie Kurkevičová, 1897 v Branné u Třeboně, nyní Severní Kazachstan,

Vladimír Vlk, 1916 v Lopavších na Volyni,

Boris Kossillo, 1897 v Kyjevě, poslední bytem v Dubně,

Josef Horák, 1924, t. č. v Německu,

Johan Reichert, 1917 v Borekhuťi u Kostopola,

Miroslav Flengr, nar. 1892 v Boratině, t. č. Nebočady n. L. čp 73,

Václav Pěnička, nar. 1926 v Peredilech u Rovna, poslední bytem v Hrušvicích,

Evženie Šnydřová, nar. 1897 ve Florovc, okr. Žitomír, t. č. Radějevice-Heřmanova trať, okr. Stifbro.

Žádáme, aby urychleně sdělil Svazu Čechů z Volyně svoji adresu Václav Salák, 5. 8. 1924, býv. příslušník čs. zahr. armády z SSSR, který byl raněn 20. 9. 1944 a propuštěn z ruské voj. nemocnice 2. 11. 1944. Žádáme všechny naše krajan, kteří jej znají, aby jej na toto naše pátrání upozornili. Jedná se o důležitou záležitost.

Budujeme sociální fond

Újezd. U br. Novotného Václ. v Újezdě č. 5 jsme slavili křtiny. Při hostině byla vykonána na podnět br. VI. Černého z Újezdu a p. Slav. Novotné z Vysoké sbírka na sociální fond, která vynesla 2400 Kčs. K. Václavík.

Krajkov. Dne 30. I. 1949 se konala svatba br. Ant. Rašky se sl. Marií Maulerovou, na nž bylo vybráno na podnět J. Hradeckého a V. Svobody 2140 Kčs. — Vše děkujeme a přejeme novomanželům hodně štěstí.

Radičevce. Na svatbě Miroslava Hafilu se sl. Eliškou Tanešovou bylo vybráno 1610 Kčs na sociální fond. — Děkujeme všem štedrým dárcům a novomanželům přejeme hodně spokojenosti a manželského štěstí.

Malý oznamovateľ

Blahopřání

Dne 18. dubna t. r. oslavili Jan a Ema Janatovi z Čes. Boratína u Lucka, t. č. v Soběnicích, okr. Litoměřice, zlatou svatbu. Do jejich dalšího společného života jim přeji mnoho zdraví a spokojenosti synové a dcery s rodinami.

Redakce Věrné stráže připojuje se rovněž s upřímným blahopřáním. Jan Janata z Čes. Boratína je starším a osvědčeným krajanským pracovníkem z Volyně. Byl také spoluzakladatelem a předsedou České matice školské v Lucku, která má velké zásluhy na vysokém národním a vlasteneckém uvědomění vol. Čechů.

Prodám 3letého polotěžkého koně. Nabídky zasílejte na adresu: Josef Nágel, Vysočany 2; okr. Zatec.

Bestátka

Ing. Alois Červíu:

Kolář na Volyni

Vzpomínky na Volyn (Pokračování)

Procházel jsem se tedy po Lvově. Na venek čistě polské město, ale několik školních budov s polsko-ukrajinskými nápisy upozornilo každého návštěvníka, že ve Lvově žijí také Ukrajinci, a to v značném počtu. Věděl jsem též z informací volyňských krajanů, že zatím co volyňští Ukrajinci jsou vůči Polákům spíše trpni, pasivní, jsou haličtí Ukrajinci velmi nepoddajni a že veškeré snahy o samostatnou Ukrajinu vycházejí z Haliče či vlastně ze Lvova. Bylo to po stránce náboženské zajímavé: haličtí Ukrajinci patřili k uniatům, t. j. kdysi patřili k pravoslavné církvi, ale pak se od pravoslavy odtrhli a uznali římského papeže i za svou hlavu. Naproti tomu volyňští Ukrajinci zůstali pravoslavnými, pochopitelně proto, že před několika sty lety nebyli odtrženi od ruského cara. Ale i mezi nimi byly za polské vlády konány pokusy převést je k uniatké církvi. Velkého úspěchu tyto snahy neměly, spíše stáli Ukrajinci o založení vlastní pravoslavné ukrajinské církve. Polská vláda nakonec tyto snahy podporovala a založení ukrajinské církve se konečně stalo skutkem.

Ukrajinský východ byl Achillovou patou polského státu v době naší první republiky. Ukrajinci, ať uniaté či pravoslavní, toužili po samostatnosti, při čemž volyňští Ukrajinci vzhlíželi k uniatkému Lvovu jako ke kolébce své budoucí samostatnosti. Ukrajinský deník „Dilo“, vycházející ve Lvově, byl proti Polákům velmi bojovný a viděl jsem ve vlaku, kterým jsem jednou jel ze Lvova do Lucka, že polská inteligence jej horlivě pro svou informaci čítá. Pamatuji se živě, jak polský kněz čtoucí „Dilo“, najednou užasle zakroutil hlavou a ukazoval článek, který vzbudil jeho údiv, sousedovi, podle vzhledu polskému stáří. Ten jen nahlédl do knězových novin a beznadějně mávl rukou. — Prostě to, co byla pro nás otázka sudetských Němců, to byla pro Polsko otázka Ukrajinců. Vůči volyňským Ukrajincům se Poláci domnívali, že na věc vyzrají latino, budou-li jim dělat ústupky na polí, na kterém je to nebude nic stát, totiž na poli církevním. I přičinili se, aby byl vysvěcen speciálně pro ukrajinské farnosti biskup, ohnivý Ukrajinec, a podporovali ukrajinské snahy po ukrajinské bohoslužebné řeči. Ohledně biskupa vypracovali hotový ceremoniál, co všechno mají Ukrajinci dělat, přijede-li biskup do jejich vesnice na návštěvu, na příklad, že mu musí vyjetí vstříc banderium o tolika a tolika koních atd.

S putováním po Volyni začnu vzpomínati na Luck. Během deseti let, po která jsem o prázdninách na Volyn jezdil, dokazoval Luck každoročně rostoucím rozkvětem přičinlivost a spěšnou budovatelskou práci Poláků. Když jsem byl v Lucku po první, sestávalo nádraží z ně-

kolika dřevěných stavení, po roce už zde stála docela slušná budova. Úprava a čistota ulic se také rok od roku zlepšovala, kromě toho rostly nové výstavní veřejné budovy, jako Bank rolny (zemědělská banka) atd. Luck byl též sídlem silné polské posádky, která zdědila po bývalém carském ruském vojsku nová kasárna v blízkosti nádraží.

A jak bylo bývalé Rusko již spjato s pravoslavnou církví, nelze se divit, že pro vojáky postavilo též krásný chrám přímo na dvoře kasáren. Tvrdě katolickému Polsku toto chrámové dědictví nepřišlo nijak vhod. Předělalo prostě pravoslavný chrám na katolický, třebaže jeho architektura byla čistě pravoslavná. Co chcete? Je to zákon života: jeden dědí věci po druhém a upravuje si je podle své miry.

Luck sám — a konečně i ostatní polská města, která jsem navštívil — ukazoval, že Polákům vojenská služba, jak se říká, sedí. Vídal jsem polské vojáky táhnout na cvičiště, pozoroval jsem je i na cvičišti i ve službě a vždycky na mne dělali správně vojenský dojem.

V samotném Lucku, kde bylo sídlo České volyňské matice školské, která vybudovala na Volyni síť českých soukromých škol s právem veřejnosti, nebylo zvlášť mnoho Čechů, byli to hlavně živnostníci a obchodníci, ale celému Lucku vévodil Zemanův český pivovar, jehož vysoký komín se skvěle uplatňoval v řadě několika komínů, zdobících celkové panorama města, v němž se více uplatňovaly kostelní věže. I němečtí kolonisté, usídlení v několika vesnicích v blízkosti Lucku, měli v Lucku svůj luteránský chrám se štíhlu věží.

Blízko Lucku, jímž protékala čistě ukrajinská — jak říkal otec Pařízek — řeka Styr, úzká, ale hluboká a s krásnou čistou vodou, byla vesnice Teremno, do které byl otec Pařízek po dědičce z Holatyna přeložen. Měl tam, jak Češi po ukrajinsky říkali, svoji „chát“ — prostý, ale pěkný domek — v zahradě, které vévodilo mnoho vysokých, mohutných stromů. Tam mu také zemřel jeho jediný synek a otec jej pohřbil na blízkém hřbitově. On sám i jeho rodina měla dost smůlu. Jako nešťastně zemřel jeho synek, tak tragicky zahynul i desítiletý syn jeho nejstarší dcery Anny, která se v Teremnu vdala za českého rolníka. Na školní vycházce v lese přejelo chlapce těžké vojenské nákladní auto. Řekněte: není-li to opravdu smůla: být přejet autem na živé ulici ve městě, to by se člověk nedivil, ale být přejet autem v lese!

Z Pařízkovy „chátě“ vedla do pravoslavného chrámu, stojícího na mírném kopečku, pěkná cestička přes louku. Pamatuji se, jak rád jsem na ní viděl kvěst parnásie, a to již v červenci. Když mluvím o té teremenské louce, vynořuje se mi před očima vzpomínka na ukrajinský Styr před Luckem, tekoucí volně mezi lukami, bez stromové na březích. Jak velká stáda hovězího dobytka se pásala na těchto styrských lukách.

Z Lucku vedla dobře upravená silnice — tvrdá vozovka — přes řeku Styr do velmi pokročilé české obce Kněhynek. Tuto silnici upravili z vojenských důvodů již Rusové: vedla až do velké města Kovel, na druhé straně pokračovala z Lucku zase až do Dubna. Kněhynek se rozkládaly se svými statky a zahradami po obou stranách silnice, která procházela jejich obcí.

(Pokračování)

2. olympiada bez favoritů

Potěšitelným zjevem 2. olympiady je to, že není vyloženého favorita v žádné disciplíně. Všichni mají možnost, aby byli překvapení celé soutěže. I když v některém případě se zdá, že ten neb onen zvítězí, má vždy za sebou velkou konkurenci. Neboť ne všichni vyložení favorité, vítězové loňské olympiady, obhajují dobytý primát, čímž se vlastně vzdávají bez boje. Z dosud došlých přihlášek vidíme, že nebude obhajováno první místo ve sborové recitaci, v solo-vém zpěvu a ve sborovém zpěvu. Zde tedy nastoupí někdo jiný na uprázdněné místo. Tím celá soutěž získává na zajímavosti. Také zpěv duo není obhajován vítězem. Prvé místo energicky obhajují jen Václav Zidlický (solo recitace), Jiřina Permanová (klavír), Skupina „Žatec“ (skupinové tance) a Jiří Šulzenko (solo tanec). Zde vidíte, že z desíti vítězů obhajují jen čtyři. Všechna čest a sláva těmto, neb to charakterisuje jejich pevnou vůli, uhájit, co dobyli. Není žádnou

hanbou, když člověk prohraje, někdo musí vyhrát a někdo prohrát, ale jako slušný člověk uznávám, když je někdo lepší. Vemte si příklad ze světových soutěží, takový Drobny nebo Zátapek, bojují, a po zápase, vyhrá-li, přijmou gratulaci svého soupeře, a prohrají-li, taktéž sami jsou první, kdož blahopřejí svému přemožiteli. Jestliže 1. olympiada byla ve znamení překvapení z Moravy, letošní bude zase z Čech, a zde vidíme, že někdo usnul na vavřínech a jiní že se nespokojili posledními místy a dali se do práce. Olympiada 1949 dá na to vše odpověď. Za dvě neděle budeme znát vítěze pro rok 1949. Do zatce se s'edou zase všichni, kdož milují slovan-ské národní umění, a nechť si jej nechat pro sebe, ale snaží se jej propagovat mezi svými spoluobčany. Tím vykonávají velký kus práce, která sblízuje a dává poznat život a tvorbu slovan-ských národů.

V. Libovický.

Putovní cena za všestrannost

Mimo cen za umístění — první, druhé a třetí místo — máme dvě ceny všestrannosti. Tyto ceny získá ten, kdo soutěží ve více disciplínách, ve více řečích a má v umístění průměr nejlepší. Taktéž sbor neb skupina. Ovšem tato cena je putovní, to znamená, že ten, kdo jí získá pro letošní rok, bude držitelem a jeho jméno bude vyryto na pohár, ovšem na druhý rok musí ji obhajovat. Do vlastnictví jí získá ten, kdož ji dobude pro tři roky

za sebou. Mimo cen v pořadí je to nejvyšší pocta, získat tuto cenu všestrannosti, aby jeho jméno bylo na poháru napsáno. Bude to tuhý boj o tuto poctu a kandidátů jak u jednotlivců, tak u skupin bude několik. Ovšem předem vítěz není nikdy znám. V soutěži na překvapení nikdy není nouze. Přeji všem uchazečům v boji o tuto „trofej“ mnoho zdaru.

Vladimír Libovický.

Rudyard Kipling:

Když...

Když bezhlavost svým okem klidně

ač tupen, sám, že nejsi bezhlavý, [měříš,
když podezříván, pevně v sebe věříš,
však neviníš svých soků z bezpráví,
když čekat znáš, ba čekat beze mdloby,
jsa obelháván, neupadat v lež,
když, nenáviděn, sám jsi beze zloby,
slov ctností nadarmo však nebereš;

když umíš snít a nepodlehnout snění,
když hloubat znáš a dovedeš přec žít,
když proti triumfu i ponížení
jak proti svůdcům společným jsi kryt,
když nezoufáš, nechť pravdivá tvá slova
lští bjdáků jsou pošlapána v kal,
když hroustí se tvé stavení a znova
jak dělník v potu lopotíš se dál;

když zpočítat znáš hromadu svých zisků
a na jediný bod vše riskovat,
zas po prohře se vracet k východisku
a nezavzdchnout nad horem svých ztrát,
když přinutit znáš srdce své a čivy,
by s tebou vytrvaly nejměrněji,
ač tep a pohyb uniká ti živý
a jen tvá vůle káže — „Vytrvej“,
když něhu znáš přílišnou a tvrdost,
když svůj jsi, všem nechť druhem jsi

když, sbratřen s davem, uchováš si [se stal,
a nezpyšníš, byt' mluvil z tebe král, [hrdost
když řekneš: „Svými vteřinami všemi
mně, čase, jak bych závodník byl, služ“,
pak pán, pak vítěz na širé jsi zemi —
a co je víc: pak, synu můj, jsi muž!

Přeložil Otakar Fischer.

Feodor Savický:

Povídka

RUSKÝ ČECH

(9. pokračování)

Věstjakin se svým kamarádem se plížili zatím hledat své kamarády, Ivanova a Moravského. Plížili se k onomu zákopu, odkud měl být most vyhozen. V mlze narazili na mrtvoly, mezi nimiž leželi Ivanov s Moravským. Věstjakin je začal ohmatávat a zvolna nahmatal obličej Moravského.

Moravský, když ucítil na svém obličejí čísi ruku, páchnoucí nikotinem a uslyšel ruský šepat, pootevřel oči a poznal tvář Věstjakinu. Zmocnila se ho pojednou tak silná radost, že neodolal a zvolal:

— My jsme živi!

Věstjakin v té chvíli ztratil duchapřitomnost, pozvedl ruce a hlasitě začal vzývat Boha.

Ivanov hned chytil ruku Věstjakinu a silně ji zmáčkl. Věstjakin, když uviděl vedle rakouské vojáky, mrtvoly, všemu porozuměl a pochopil.

— V zákopku jsou Rakušané s kulometem! — zašepstal Ivanov.

— Pojďte za mnou — vyzval je Věstjakin — naši jsou odsud asi 400 metrů.

Tiše a opatrně odebrali se všichni čtyři na cestu. Štěstí jim přálo a brzy se dostali ke svým. Ihned oznámili veliteli roty, že Rakušanů u řeky je málo a že je možné je vzít do zajetí. Velitel dal rozkaz, aby se vypravila četa vojáků k obklíčení Rakušanů u řeky. Mezi těmi, kterým byl svěřen tento úkol, byli i naši rozvědčiči Ivanov, Moravský a Věstjakin.

Stranou od mostu, směrem k zákopku, palba utichla. Tam se plížila vybraná četa. Z rozkazu velitele lezli naši rozvědčiči napřed. Znali dobře místo, mohli tedy dobře vést celou četou.

Velitelé se dohodli, že jakmile se doplží četa k zákopku, musí se zničit granáty umístěné tam kulometné hnízdo. To bude zároveň znamením pro útok roty.

Plížící se četa pokryla hustá mlha, jež se rozprostírala u břehů řeky.

Velitel čety vyzval Ivanova a Moravského, aby se plížili k zákopku a zničili onen kulomet.

Odebrali se tedy oba k určenému úkolu. Doplnili se do vzdálenosti asi deset metrů od zákopku. Přichystali se a oba současně hodili granát na nic netušící Rakušany, sedící tiše u svého kulometu v zákopku. Vzápětí se rozlehlý za sebou dva výbuchy. V té chvíli se ozval od strany Rusů mohutný křik hurááá! Rota tedy zahájila útok na odříznutou skupinu Rakušanů.

Neprátele zahájili neuspořádanou palbou. Za chvíli od výbuchu granátů vstala i naše četa a hnala se na nepřátele. U řeky narazili na skupinu, čítající asi dvacet osob, Rakušanů s rukama vzhůru. Ihned je četa obklíčila a odzbrojovala.

Zatím celá rota prohledávala keře na břehu řeky.

Jen málokterým rakouským vojákům se podařilo dostat se za řeku, do svých zákopů. Většinou byli zajati.

Již takřka po boji ozvala se s druhého břehu osamělá kulometná palba. Rusové ihned zalehli k zemi. Moravský pocítil, že jej cosi uhodilo po levé noze. V pološeru mlhy viděl, jak mu z rány stéká krev...

Rusové vzavše zajatce odešli na svá dřívější místa a rovněž Rakušané zůstali v zákopech za řekou.

Raněný Moravský zůstal ležet na poli.

Kamarádi jej odnesli do zákopů, kde mu Ivanov ránu převázal. Pak jej odvedli ke štábu na sanitní oddělení.

Po bojích pak došla do štábu pluku zpráva:

„Třetí rota vydržela rápor Rakušanů, šla do protitoku. Bylo zajato osmdesát rakouských vojáků s dvěma důstojníky a ukořistěny dva kulometry. Díky rozvědčikům Moravskému, Ivanovu a Věstjakinu byl vyhozen do vzduchu most, což nejvydatněji posloužilo odražení útoku. Všechny tři proto navrhuji k vyznamenání medailí „Za zásluhy“. Velitel roty.“

Moravského odvezli do týlu. Byl umístěn ve vojenské nemocnici v Dubně. Po několikadenním odpočinku byl operován. Kůlku, jež zůstala v kosti v levé noze, mu vytáhli.

Za tři neděle se rána zacelila a mohl již chodit. Na frontu však již nemohl. Tak skončil jeho křest ohněm.

Po částečném uzdravení byl přidělen k velitelskému týlu, kde vykonávali službu vojáci méně způsobilí k boji.

Ani týden neuplynul, když byl dodatečně vyznamenán válečným křížem třetího stupně.

Utvar, k němuž byl Moravský přidělen, hlídal v táboře rakouské zajatce. Jedenkrát vedl skupinu zajatců na práci. Kopali příkop podél silnice. Při práci na ně dohlížel. Pojednou se zarazil. Uslyšel, jak si dva zajatci mezi sebou rozprávějí jakousi řeč, již rozuměl, která mu byla nějak blízká, milá. Moravský se zachvěl. Poznal, že jsou to jeho bratři, že jsou Češi a že mluví tou krásnou, měkkou a něžnou řečí, řečí českou.

— Vy jste Češi? — zeptal se jich ruský.

— Ano — odpověděli, udiveně vzhlížeje na něj.

— A odkud pak?

— Já jsem Ostravák.

— A já z Brna.

Moravský se už děle nezdržel. Uchopil své krajany a objímal je. Zajatci se dívali jako u vytržení. V očích Moravského se zaleskly slzy. Zajatci nechápavě pohlíželi na svého hlídače, ruského vojáka s křížem na prsou. Nejdříve je objímal a teď pláče! Byla jim hanba. Sklopili oči a ještě usilovněji začali kopat.

Moravský se vzchopil, utřel slzy a sedl si na kámen při cestě.

— Je vás tu hodně Čechů? — zeptal se krajanů.

— Jsou tu Češi, Slováci i podkarpatští Ukrajinci, všichni od nás.

Moravský se zamyslel. Tak toto jsou moji krajané, bratři z jedné krve. Takové shledání!

Tak v myšlenkách utekl čas. Byl oběd. Seřadili se zajatci do útvaru a Moravský je vedl do tábora. S krajany toho dne již více nemluvil.

V táboře jej čekal dopis. Byla to odpověď na jeho psaní, které poslal svým dobrodincům do Rostova po svém uzdravení. Vasil Ivanovič psal:

„Milý Josefe, náš vážený hrdino!

Z Tvého posledního dopisu jsme vyrozuměli, že jsi byl vyznamenán a co tomu předcházelo. Pelahie Petrovna plakala a říkala, že se Ti už vyplňuje Tvůj sen — dostal jsi vyznamenání od cara bafuški. To víš, ženská.

Já jsem rád, že se to skončilo tím válečným křížem. Jak píšeš, mohl jsi již dnes mít kříž dřevěný. Vážím si Tvého hrdinství a lásky k naší zkoušející vlasti. Vím také, že vyznamenání jsi si opravdu zasloužil a že Tvůj hrdinský čin byl spojen s ohrožením života. Takový ale je už ten boj a i ten život.

Ptáš se, co je u nás nového. Do pytle bys to nepobral, a Ty chceš, aby se mi to vešlo na několik řádků v dopise. Hleď proto jak nejujve ukončit tu válku — máme ji už všichni dost — a přijed se podívat. Pak poznáš naše události. Vy tam pořád stíháte a neslyšíte, co se děje u nás. Tož tedy na shledanou!

Tvoji

Pelahie Petrovna, V. I. Kovaljev.

18. 8. 16.“

— Tak co, z domova? — vyrušil jej přicházející kamarád, jenž si nesl v kotlíku boršč a kaši.

— Od rodičů nebo od nějaké žaby? — doléhal na něj, když viděl, že Moravský se nemá k řeči.

— Kdepak, od známých — odpověděl nevrle Moravský.

— A odkud vlastně jsi? — vedl svou kamarád, pochutnáváje si na kaši.

— Z Rostova — zas tak suše a úsečně odpovídal Moravský.

— Co, z Rostova? Tak my jsme rodáci! — vesele zvolal kamarád a podával Moravskému ruku. — Já jsem z Taganrohu. A co je tam u nás doma nového? Co ti piší?

— To víš — odpovídal již veseleji Moravský — mají už dost války. Říkají, abychom to už brzy ukončili.

— Já, oni toho mají dost a jsou v týlu, a co tomu máme říkat my? Já bych s tím už sek' hned! Ale my to stejně nepředěláme. Pojď jist a je to.

A vyzbrojivše se lžicemi pustili se do boršče. Při jídle si kamarád Moravského důkladně prohlížel.

— A z jakéhopak jsi plemene? — zeptal se Moravského.

— Dělník, a ty? — vzápětí se zeptal Moravský svého kamaráda.

— Já taky — a ještě jednou olíznuv lžiči hodil ji do kotlíku s průpovídkou:

— Kdo dojdá, ten také kotlíky vymývá!

A vytáhnuv pytlík s tabákem, začal si balit cigaretu.

Moravský si z toho příliš nedělal. Ce je to pro vojáka, umýt kotlík?

— K čertu už se všim' — začal po chvíli Moravský — kdy už toho bude konec. Aspoň by člověka pořádně krmili!

— Jen klid, mládenče — rozvážně ho chlácholil kamarád, pouštěje z úst hstě koučouče dýmu — ruské pořekadlo praví: trp kozáče, budeš atamanem! A ty do toho nemáš daleko. Jeden kříž už máš, asi dva ještě dostaneš a budeš hrdinou řádu sv. Jiří.

— Vy to berete podle toho: buď prsa v křížích, nebo hlavu v mřížích — se smíchem odpověděl Moravský.

— No, je pravda, jsi však ještě mladý a čert tě nevezme!

— Mladý, mladý, kulka nedělá rozdíl mezi mladými a starými — namítal Moravský.

— No, máš přeci hlavu na krku, musíš být chytrý a recpat hlavu tam, kde bys o ni mohl přijít!

— Být chytrý! Jste přece starší, chytřejší a proč vám zbyly jen dva prsty na ruce? Mě jsi být chytrý! Nemusel jste být teď tady, vodit rakouské zajatce na práci. A já? Já jsem mladý, nezkušený. Mne sebrali na vojnu, trochu pohonili, nekolikrát nařezali a pak mne poslali na frontu.

(Pokračování)

Antonín Spatenka

(6. pokračování).

Průkopnická vesnice

Volenec se v duchu styděl za něho a vyšel z krémy. Vzápětí vypočítal se za ním vozka, sotva se držel na nohou. Hlasitě škytal a křičel a dokonce neslušně po ukrajinsku nadával a proklínal. Několikrát se chtěl vyhoupnouti na vůz, ale nepodařilo se mu to. Pojednou však přeci jen se vyhoupl a začal všechny věci našich průkopníků s vozu shazovat. Přitom stále křičel:

— Vy Češi zaplatíte mně, já jedu domů. Mám ještě doma kus chleba a tak nemusím jezdit s nějakými vandraky.

Volenec, ačkoliv byl rozhořčen a byl by jej raději neviděl, neboť děti byly postrašené jeho počínáním, přeci jej prosil, aby s nimi na Bojarku došel. Chlácholil je, že se na voze trochu prospí a že mu bude lépe, ale marně. Všichni se ho již počínali báti, neboť jim stále vyhrožoval a chtěl peníze.

Proto Čermák vytáhl z kapsy jeden rubl a podával jej vozkovi. Ten se na něho jen podíval, plivl před Čermáka, něco zařval, ovšem nic pěkného, a zaklel. Ztěžka vylezl na vůz, popadl opratě, práskl do koní a tryskem uháněl zpět k mostu a cestou stále hlasitě nadával.

Lidé vybíhali ze stavení a dívali se za ním. I naši průkopníci se za ním na chvíli ohlédli, ale hned se zase vrátili ke svým starostem. Měli nyní obavy, jak všechno na Bojarku dopraví. Dva vozy, které jim zůstaly, byly malé a již tak dost plné. Radili se proto, co počítí nyní, na koho se obrátí, neboť viděli, že většina obyvatel, která se zde soustředila, jsou Židé.

Ženy opět počaly nařikati a vyčítaly mužům, mezi jaké lidi je zavezli a jak zde mají žít.

Náhle k ženám přistoupil muž, který je již hezkou chvíli pozoroval a ptal se jich, kam jedou. Byl čistě oblečen, upravený plnouos, a udělal na ženy dobrý dojem. Hned se mu tedy svěřily, co se jim přihodilo, kam jedou a nyní že by potřebovaly ještě jeden povoz, aby vše dopravily na Bojarku.

Muž, který byl Ukrajinec, je vyslechl a klidným hlasem jim řekl, aby chvíli počkaly, že je tam dá dovézt. Zavolal na chlapce, který zvědavě okukoval kolem, a pravil mu, aby došel do jeho statku a řekl synovi, že má ihned zapřáhnouti ty silné koně (derešky) do vozu a přijetí sem.

Chlapec ošklivě se mezitím se Ukrajinec vyptával:

— Vy jste Češi?

— Ano — odpovídá mu Pitr — a jedeme na velkostatek Bojarka.

— Ten já dobře znám, i pana Skarševského. Jezdívám tam pro obilí na seti. To je pěkný statek, jenom by potřeboval dobrého hospodáře — sděloval jim Ukrajinec.

Mezitím přijel již povoz, předjel až k průkopníkům a ti hned nakládali věci, které měli rozházené po zemi. Ženy s dětmi rovněž nasedly. Ukrajinec cosi řekl svému synovi, přisedl si rovněž na vůz a rozjeli se.

Za ním vyjely i druhé dva povozy a muži šli za nimi pěšky. Dlouhou dobu debatovali všichni o příchodě, která se jim stala. Žehnali Ukrajinci, který se

nad nimi smíloval a předpokládali o něm, že je dobrý člověk.

Slunce stále ještě hrálo, ale na obloze se počaly ukazovat mraky, které se více a více spojovaly v jeden veliký mrak. Vzduch byl těžký a nebylo pochyby, že se připravuje k bouři. Uvažovali, že bude jistě pršet, ale modlili se, aby to vydrželo, než dojdou na Bojarku. Copak ono by rostlinám neškodila vláha, po takovém horku, ale jen kdyby to počkalo, než dojdou na Bojarku.

Ukrajinec i vozkové nutili koně k rychlejší jízdě, aby tomu alespoň částečně unikli. Najednou se však počal zvedat vítr, hned pak se zablesklo a zahřmělo a již začal dešť. Děti na vozech se krčily do pokrývek a ženy celé vystrašené prosily muže, aby se raději vrátili do Mlýnova. Muži však je těšili tím, že snad jistě bude brzy na cestě nějaká vesnička.

Vskutku po chvíli se objevila ve vzdálenosti přibližně asi půldruha kilometru vesnička. Prosili tedy Ukrajince, aby zajel k ní. Ukrajinec však odvětil:

— To je ukrajinská vesnice Malá Dorostaj, ale zde již k ní nevede žádná cesta. To bychom museli zpět do Mlýnova a tam teprve odbočiti. Nebojte se však, vždyť se již mraky od nás vzdalují na východ. Tam ovšem — ukázal Ukrajinec rukou — tam musí být pořádný lijavec. My se však již nemusíme obávat.

Pani Volencová si zanařikala:

— To nás sem Bůh do těchto krajů tak vítá. Nejprve rozbitý most, pak opilý vozka a nakonec ještě takovéhle počasí.

Jeli však dále a asi po jednom kilometru se vítr pomalu utišoval, dokonce i obloha se vyjasnila. Ukrajinec je těšil:

— Teď již máme vyhráno, ještě asi 2 verstvy a budeme na místě. Jen co budeme na kopečku, pak již to bude jen chvílka.

Na kopec byl sice jen kousek cesty, ale našim průkopníkům se to zdálo celou věčností. Byli již utmáceni jízdou a pak teplá strava jim chyběla. Počínali již slábnouti, když konečně dojeli na kopeček, ze kterého viděli vesničku Boháčkovu.

S kopečka sjeli dolů, přešli přes můstek, který vedl přes potok. Potok byl právě rozvodněný a kalná voda se valila od Bojarky. Přešli rychle, a to bylo jejich velké štěstí. Sotvaže přešli a přešli muži, kteří šli za nimi pěšky, přihnal se náhle velká voda, která se přelila i přes most, který na jednom konci strhla a odnášela jej.

Vozy se za mostem rozjely rychleji, takže děti ani ženy tuto hrůzu neviděly. Zato však muži se otočili a když viděli, jak se část dřevěného můstku utrhla, pokřikovali se a děkovali Bohu, že tomu neštěstí unikli. Byli rádi, že se žádná z žen neotočila a že to neviděla, neboť by v tom byly jistě spatřovaly zase zlé znamení.

Povozy teď pomalu stoupaly vesnicí do kopečka. Po obou stranách cesty byly roztroušeny malé, chudé chaloupky, jako všude, slámost kryté, s primitivními komíny upletenými z listkových hůlek, pěkně propletenými, aby držely pohromadě.

Pak ještě omazané blátem smíšeným se slámost

Již podle obleků, které měli obyvatelé vesnice na sobě, poznali naši cestující, že je to ukrajinská vesnice. Když dojeli na kopec, bylo již vidět dosti velkou vesnici a již jim oznamoval Ukrajinec:

— Ta vesnice, která leží před námi, jest Bojarka. Po levé straně ta velká budova s křížem, to je pravoslavný kostel (cerkev) a vpravo za ním, to je již velkostatek.

Jakmile sjížděli s kopečka, slyšeli opět hukot vody. Proto jim Ukrajinec sdělil, že zde je opět můstek, přes který musí přejít. Měl však obavu, aby nebyl stržen a proto zpomalil jízdu a i druhé dva povozy jeli krokem. Koně i povozy se však bořili čím dále více do bláta. Dojeli až k vočce, ale můstek nebylo vidět, protože voda v potoce stoupala více, než do výše mostu. Ukrajinec tedy slezl s vozu, přistoupil blíže k rozvodněnému potoku a pravil:

— Nezbyvá, rež abychom počkali, až voda opadne. Také myslím, abychom trochu věci s vozů sundali, aby pak vozy mohly lépe přejít.

— Jste, pane, opravdu velmi dobrý, že jste nám takto pomohl, čím a jak se vám však kdy odměníme — žehnal Ukrajinci Čermák.

— I toto, páni Češi — bránil se Ukrajinec. — Jsem sice hospodář, ale rád pomohu dobrým lidem, zejména v bídě a nouzi. Vám také rád pomohu, neboť vy zde budete nyní v našem okrese (volosti). Jsem totiž Feda Prystupa z Mlýnova a to tedy budete našimi sousedy a kdo ví, nepřijdu-li někdy já k vám na radu, nebo dokonce prositi o pomoc.

Po chvíli pokračoval:

— Podívejte se Češi, voda jen pomalu klesá a tyto dva vozkové mají dalekou cestu domů. Myslím proto, že bychom mohli z jejich vozů věci klidně dáti dolů a oni by se mohli vrátit. Nebojte se, odtud to již na velkostatek nějak dopravíme.

Všichni s návrhem Ukrajince souhlasili a vozkové měli radost, že se budou moci vrátit. Volenec jim k tomu, co měli za cestu smluveno, ještě přidal pár kopějek na občerstvení a vozkové po té svoje vozíky radostně obrátili a uháněli zpět.

Čermák byl již z cesty nervosní, neustále si o trávník čistil boty, které měl blátem obalené, a lamentoval:

— To je hrozná, jak ta zem se zde lepí na boty. Mohla by tedy dobře rodit, co říkáte kamarádi? Ostatně vite co, já jsem starý husar, já se pustím napřed sám přes vodu.

Hned si zouval boty, vysoukal si nahavice a hajdy pře vodu. Šlo mu to těžko, neboť proud byl silný, ale on se přeci jen dostal na druhou stranu. Voda mu však sahala až po pás a promáčela mu kalhoty a i prádlo.

Jakmile se však octl na druhé straně, shluklo se kolem něj mnoho lidí a zvědavě si jej prohlíželi. Potom přistoupili až k potoku a teprve když viděli za potokem více lidí a zavazadel po zemi, začali děti pokřikovati:

— Ciháni! Jedou! Ciháni jedou!

Čermák, který stál v té chvíli celý mokrý s kloboukem hluboko do čela vraženým, vypadal v tu chvíli vskutku jako strašák. Avšak slova Ukrajince, že jedou ciháni, jej přeci jen velmi mrzela. Odplivl si a volal na ostatní přes potok:

— Kamarádi, teď vidíte, co z nás Čechů udělali — cikány. (Pokračování).

Oznámení

S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 9. dubna 1949 odešla od nás navždy naše drahá a nezapomenutelná máti a babička **Věra Matoušová** z Podcurhova na Volyni, nar. 12. II. 1868. Pohřbena jest ve Chvalči, okr. Trutnov. — Truchlící: rodina Macounova a Dvořákova.

13. dubna t. r. uplynulo 9 dlouhých let od doby, kdy zemřel náš drahý otec **Karel Vostřel** ze Šumska na Volyni. Dej ti Bůh, drahý otče, lehké odpočinutí! S bolestí na tebe vzpomínáme a nikdy nezapomeneme! — Dcery, syn s rodinou, zeť a příbuzní.

10. března t. r. uplynul 4 roky od doby, kdy nás navždy opustil náš drahý otec, syn a bratr **Josef Novotný**, nar. 3. X. 1912 ve Volkově, okr. Kozj. Padl v bojích u Lipt. Sv. Mikuláše jako příslušník čs. arm. sboru v SSSR. Budiž ti země, ztropena krví tisíců věrných synů vlastní, lehkou. My žijí s úctou a s láskou se skláníme před vámi, kteří jste svými životy dobyli nám a své vlastní svobodu. Památka na tebe zůstane nám všem drahá. Nikdy nezapomeneme! — Siroťci Boženka a Mařenka, otec a sourozenci.

Umrť, Hlubokým žalem sklíčení oznamujeme všem přátelům a známým, že nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, bratr, tchán, švagr, strýc a dědeček, pan

Antonín Šimsa,
rolník na odpočinku.

Zesnul tiše po dlouhém utrpení ve středu 6. dubna 1949 o 15. hodině ve věku 72 let. Pohřeb našeho drahého zesnulého konal se v sobotu dne 9. dubna 1949 ze hřbitovní kaple o 15. hodině, kde byla tělesná schránka vyzdvížena a na místním hřbitově k věčnému spánku uložena. Jménem pozůstalých: Alžběta Šimsová, manželka, rodiny Flengrova, Novotných, Šimsova, Kovandova a Zemanova.

Novokrajevští vzpomínají

Dne 29. V. t. r. odbude se v Sýrovicích u Podbořan u příležitosti vzpomínky na padlé z obce Novokrajeva

II. pouť,

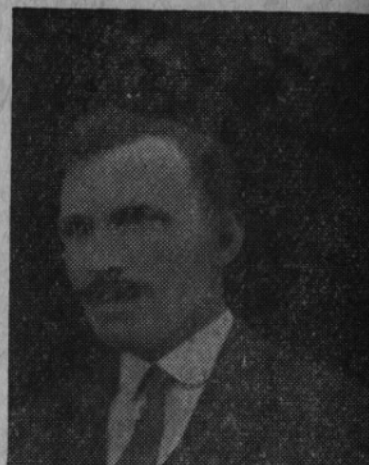
jež bude dokumentovat naši lásku k hrdinům, jež zaplatili naši svobodu svými životy.

Pořad:

Zveme všechny krajany z okolí.

10—12 hod: Bohoslužby na návsi u pomníku.

14 hod: Taneční zábava v Pšově.

S bolestí v srdcích vzpomínáme, že 20. března t. r. uplynulo již sedm let od doby, kdy Němci umučili našeho manžela a otce **Emila Brabence**, učitele na Volyni. Bil ses za viact, již si tak vroucně miloval, avšak užiti její svobody osud ti nedopřál! Nechť je ti ruská země lehká, my nikdy nezapomeneme! — Manželka, dcery Helena a Vlasta a příbuzní.

Chcete se státí ošetřovatelkou?

Málokteré povolání je tak vhodné pro ženu jako povolání ošetřovatelky. Dnešní ošetřovatelka je nesmírně důležitou pomocnicí lékařů v jejich boji proti smrti. Pomáhá zachraňovat lidské životy. Její činnost není omezena jen na ošetřování nemocných, i když to zůstává jejím hlavním úkolem. Je zapojena i do preventivní zdravotní péče. Uplatňuje se v poradnách, stává se učitelkou zásad zdravého života.

Divky, jež v nejbližší době opustí školní lavice, měly by uvažovat, zdali právě toto povolání by nespĺnilo jejich představ o životě krásném a účelném. Je to zaměstnání, jež umožňuje ženě uplatnit nejušlechtlejší lidské vlastnosti. A poněvadž zdraví patří k nejuzácnějším pokladům národa, možno říci bez nadsázky, že ošetřovatelské povolání poskytuje příležitost dokázatí vlastnictví činem.

To všechno připomínáme nyní v dubnu, kdy se tisíce a tisíce dívek rozhodují pro své životní povolání. Mnohdy se ovšem stává, že dívky mají zájem o ošetřovatelské povolání, ale nevědí, kde a koho se ptátí na podrobnosti o ošetřovatelském školení. Proto tu uvádíme několik základních pokynů, abychom zájemkyním uspořili zbytečné tápání.

Chcete-li se státí ošetřovatelkou, můžete se již v patnácti letech přihlásiti do vyšší sociálně zdravotní školy, která má zvláštní oddělení pro ošetřovatelky — nebo do odborné školy pro ženská povolání, která je zaměřena k zdravotnickým úkolům. Obraťte se na školu nejbližší místu vašeho bydliště! Mnohé z těchto

škol mají uz své internáty. Připomínáme, že nemajetné žákyně mohou žádat o studijní příspěvek.

Interesentky 17 až 30leté se mohou přihlásiti do nejbližší dvouroční ošetřovatelské školy a již za dva roky obdrží ošetřovatelský diplom. Toto školení je vesměs internátní a je nyní zcela bezplatné. Pouze v prvních čtyřech zkušebních měsících se platí poplatek za ubytování a stravování v částce 700 Kčs měsíčně, ale nemajetným žákyním je poskytována značná sleva. Jako předběžné vzdělání se tu vyžaduje nejméně měšťanská škola. Dívky s vyšším vzděláním jsou ovšem vítány.

Medičky, které mají nejméně 5 semestrů, mohou býti přijaty přímo do druhého semestru dvouročních ošetřovatelských škol a mohou tudíž obdržeti již v červnu 1950 ošetřovatelský diplom. Musí se ovšem přihlásiti ihned.

Zdůrazňujeme, že ošetřovatelství poskytuje nejrozmanitější možnosti uplatnění. Diplomovaná sestra si může zvoliti službu v nemocnici nebo jiném léčebném ústavu jako sestra u lůžka nemocného, na operačním sále, v laboratoři, při fyzikální léčbě, při roentgenu atd. Může se však uplatnit také ve veřejném zdravotnictví jako zdravotní sestra v ústavech národního zdraví, v národním pojištění, v ošetřovatelské a zdravotní službě v rodinách, ve školní hygieně, v poradnách a ozdravovných.

Schopná dívka, schopná mladá žena tu má jedinečnou příležitost k zapojení do národního budovatelského úsilí.